

สาธารณรัฐอิรัก (Republic of Iraq)

เมืองหลวง แบกแดด

ที่ตั้ง ภูมิภาคตะวันออกกลาง ระหว่างเส้นละติจูดที่ 29-37 องศาเหนือ กับเส้นลองจิจูดที่ 39-47 องศาตะวันออก มีทางออกทะเลสู่อ่าวเปอร์เซียซึ่งอยู่ทางด้านใต้ของประเทศ พื้นที่ 438,317 ตร.กม. ใหญ่เป็นอันดับ 60 ของโลก มีชายแดนทางบกยาว 3,809 กม. และมีชายฝั่งยาวประมาณ 58 กม.

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดกับตุรกี (367 กม.)

ทิศใต้ ติดกับซาอุดีอาระเบีย (811 กม.) และคูเวต (254 กม.)

ทิศตะวันออก ติดกับอิหร่าน (1,599 กม.)

ทิศตะวันตก ติดกับจอร์แดน (179 กม.) และซีเรีย (599 กม.)

ภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทะเลทรายและที่ราบกว้างใหญ่ตลอดแนวพรมแดนที่ติดกับอิหร่าน พื้นที่ทางภาคใต้ของประเทศเป็นที่ราบลุ่มหนอง บึง มีเทือกเขากั้นพรมแดนกับอิหร่านและตุรกี แม่น้ำสายหลัก 2 สายไหลผ่านกลางประเทศ คือ แม่น้ำไทกริส ความยาว 1,840 กม. และแม่น้ำยูเฟรติส ความยาว 2,780 กม. เป็นแหล่งพลังงานและทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของอิรัก กระแสน้ำจะไหลเชี่ยวในฤดูใบไม้ผลิ ทำให้เกิดอุทกภัยในที่ราบลุ่ม

ภูมิอากาศ ฤดูร้อน ช่วง เม.ย.-ต.ค. อากาศร้อนและแห้งแล้งแบบทะเลทราย เฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ทางตะวันตก ตะวันตกเฉียงใต้ และตะวันออกของประเทศ โดย ส.ค.เป็นช่วงที่ร้อนที่สุด อุณหภูมิอาจสูงกว่า 45 องศาเซลเซียส ฤดูหนาว ช่วง พ.ย.-ก.พ. เฉพาะอย่างยิ่งช่วง ม.ค. บริเวณเทือกเขาทางเหนือของประเทศ มีอากาศหนาวจัด อุณหภูมิ 3-10 องศาเซลเซียส (เคยมีอุณหภูมิต่ำกว่าจุดเยือกแข็ง) และมีหิมะตกหนักเป็นครั้งคราว ซึ่งหิมะเหล่านี้จะละลายในฤดูใบไม้ผลิ บางครั้งทำให้เกิดอุทกภัยต่อเนื่องถึงบริเวณตอนกลางและตอนใต้ของประเทศ ขณะที่ ช่วง ธ.ค. เป็นช่วงที่มีฝนตกชุก ภัยธรรมชาติอื่น ๆ ได้แก่ พายุฝุ่นและพายุทราย

ประชากร 39,309,789 คน (ประมาณการปี 2562 ของสหประชาชาติ) เชื้อสายอาหรับ 75-80% เคิร์ด 15-20% เฮอร์โกลมาน อัสนีเรียน เบดูอินและอื่น ๆ 5% อัตราส่วนของประชากรจำแนกตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 39.01% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 57.44% วัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 3.55% อายุขัยเฉลี่ยของประชากรโดยรวม 74.9 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศชาย 72.6 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศหญิง 77.2 ปี อัตราการเกิด 30 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 3.8 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการเพิ่มของประชากร 2.5% (ประมาณการปี 2561)

ศาสนา ศาสนาประจำชาติ คือ ศาสนาอิสลาม มีผู้นับถือ 95-98% (ชีอะฮ์ 64-69% และซุนนี 29-34%) คริสต์ 1% และอื่น ๆ 1-4%

ภาษา ภาษาราชการ คือ ภาษาอาหรับและเคิร์ด ส่วนภาษาเติร์กเมน อัสนีเรีย (อราเมอิกใหม่) และอาร์เมเนีย เป็นภาษาราชการในพื้นที่ที่มีชนเชื้อสายเหล่านี้เป็นชนส่วนใหญ่

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 50.14% (ประมาณการปี 2561 ของธนาคารโลกและ UNESCO Institute of Statistics) การเรียนการสอนใช้ภาษาอาหรับเป็นหลัก แต่ในระดับอนุบาลบางแห่งของเมืองในภาคเหนือใช้ภาษาเคิร์ด จัดระบบการศึกษาเป็น 4 ระดับ ได้แก่ อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา รัฐบาลเป็นผู้ควบคุมระบบการศึกษา โดยรัฐธรรมนูญกำหนดให้ประชาชนได้รับการศึกษาโดยไม่ต้อง

จ่ายค่าเล่าเรียน และสตรีได้รับการสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาจนถึงระดับมหาวิทยาลัย โดยมีมหาวิทยาลัยของรัฐบาลกลางประมาณ 26 แห่ง อยู่ในแบกแดด 5 แห่ง และมหาวิทยาลัยเอกชนประมาณ 28 แห่ง

การก่อตั้งประเทศ เป็นดินแดนที่มีประวัติศาสตร์และเป็นแหล่งอารยธรรมเก่าแก่ที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก รู้จักในชื่อว่าเมโสโปเตเมีย เมื่อปี 2463 อิรักตกอยู่ภายใต้การปกครองของสหราชอาณาจักรก่อนจะได้รับอิสรภาพ และประกาศเป็นราชอาณาจักรในปี 2475 ต่อมากองทัพอิรักก่อการปฏิวัติเพื่อโค่นล้มระบอบกษัตริย์ที่เรียกว่า 14 July Revolution และเปลี่ยนเป็นระบอบสาธารณรัฐตั้งแต่ปี 2501 โดยมีพลจัตวา อับดุลกะรีม กอซิม ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีคนแรก ต่อมาเกิดการปฏิวัติโค่นล้มผู้นำอิรักหลายครั้งจนกระทั่งประธานาธิบดี ซัดดัม ฮุเซน ประธานาธิบดีคนที่ 5 (รับตำแหน่งตั้งแต่ปี 2522) ถูกสหรัฐฯ ทำสงครามโค่นล้มเมื่อปี 2546 ส่งผลให้อิรักถูกยึดครองภายใต้การบริหารของนายพล เบริเมอร์ จนถึง มิ.ย. 2547 จึงมีการส่งมอบอิปไตยให้แก่รัฐบาลชั่วคราวของชาวอิรักภายใต้การนำของนายชอซี มัชอัล อัลยาวัร ก่อนที่กระบวนการถ่ายโอนอำนาจให้แก่รัฐบาลถาวรของอิรักแล้วเสร็จเมื่อ เม.ย. 2548

วันชาติ 3 ต.ค. (วันที่สันนิบาตชาติประกาศให้เอกราชจากอาณัติของสหราชอาณาจักรเมื่อปี 2497)

การเมือง ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย มีประธานาธิบดีเป็นประมุขของรัฐ และ นรม.เป็นหัวหน้าคณะรัฐบาล ประธานาธิบดีคนปัจจุบัน คือ นายบารัม อะห์มัด ศอลิห์ (อายุ 59 ปี/ปี 2563) จากพรรค Patriotic Union of Kurdistan (PUK) ของชาวเคิร์ด ดำรงตำแหน่งเมื่อ 2 ต.ค. 2561 ส่วน นรม. คนปัจจุบัน คือ นายอาดิล อับดุล มะห์ดี (อายุ 78 ปี/ปี 2563) ส.ส.ชาวอาหรับชื่ออะฮ์ไม่สังกัดพรรคการเมือง ดำรงตำแหน่งเมื่อ 24 ต.ค. 2561

ฝ่ายบริหาร : ประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งโดยรัฐสภาด้วยคะแนนเสียงอย่างน้อย 2 ใน 3 วาระดำรงตำแหน่ง 4 ปี และดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน 2 วาระ ประธานาธิบดีมีอำนาจจำกัดเพียงให้สัตยาบันสนธิสัญญาระหว่างประเทศและกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา อภัยโทษผู้ที่มีความผิดตามที่ นรม.เสนอ และดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุด แต่เป็นเพียงตำแหน่งเกียรติยศเชิงพิธีการเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ประธานาธิบดีมีอำนาจยับยั้งกฎหมายให้รัฐสภากลับไปทบทวนใหม่ได้ ส่วน นรม. เป็นผู้ที่มีอำนาจในการบริหารประเทศอย่างแท้จริง วาระดำรงตำแหน่ง 4 ปี ไม่จำกัดวาระ อำนาจในการแต่งตั้ง นรม. เป็นของสภาประธานาธิบดี (ประกอบด้วยประธานาธิบดี และรองประธานาธิบดี 2 คน ที่ได้รับเลือกจากรัฐสภา) ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 2 สัปดาห์ด้วยเสียงที่เป็นเอกฉันท์ หากไม่สามารถแต่งตั้ง นรม.ได้ อำนาจในการเลือก นรม.จะอยู่ที่รัฐสภา โดย นรม.จะต้องได้รับคะแนนเสียงอย่างน้อย 2 ใน 3 แต่หากรัฐสภายังไม่สามารถเลือก นรม.ได้ สภาประธานาธิบดีจะเป็นผู้พิจารณาบุคคลใหม่เพื่อทำหน้าที่ นรม.ต่อไป

ฝ่ายนิติบัญญัติ : รัฐสภา (Council of Representatives หรือ Majlis an-Nuwab al-Iraqiyy) แบบสภาเดี่ยว จำนวนสมาชิก 329 คน มาจากการเลือกตั้ง วาระ 4 ปี มีอำนาจในการพิจารณา

กฎหมายและเลือกตั้งสภาประธานาธิบดี การเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกมีขึ้นเมื่อ 30 ม.ค. 2548 ครั้งล่าสุดเมื่อ 12 พ.ค. 2561 และกำหนดจัดครั้งถัดไปในปี 2565

ฝ่ายตุลาการ : ระบบศาลประกอบด้วยศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา นอกจากนี้ ยังมีศาลที่พิจารณาคดีเป็นการเฉพาะ เช่น ศาลแรงงาน ศาลอาญา ศาลเยาวชน และศาลศาสนา สภาตุลาการสูงสุด ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตุลาการอิสระ 26 คน เป็นผู้แต่งตั้งองค์คณะผู้พิพากษาศาลสูงสุดแห่งสหพันธรัฐ (จำนวน 9 คน วาระดำรงตำแหน่งตลอดชีพ) ซึ่งมีอำนาจตัดสินเฉพาะคดีที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ กับองค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกา (ประธาน 1 คน รองประธาน 5 คน และผู้พิพากษาอย่างน้อย 24 คน มีห้วงเวลาทดลองงาน 1 ปี หากปฏิบัติหน้าที่น่าพอใจจะได้อยู่ในตำแหน่งจนเกษียณอายุราชการที่ 63 ปี)

พรรคการเมืองสำคัญ ได้แก่ 1) State of Law Coalition ซึ่งมี Da'wa Party ของอดีต นรม.นุรี อัลมาลิกี เป็นแกนนำ 2) Victory coalition หรือ National Alliance ซึ่งมีอดีต นรม.ฮัยดาร์ อัลอะบาดี เป็นแกนนำ 3) Alliance of Revolutionaries for Reform แนวร่วมพรรคการเมืองชาวอาหรับชีอะฮ์ ซึ่งมีพรรค Sadrist Movement ของนายมุกตะดา อัศคอตร์ นักการศาสนาชาวชีอะฮ์เป็นแกนนำ 4) พรรค Patriotic Union of Kurdistan ของอดีตประธานาธิบดีญะลาล ฆอลละบานี 5) Na-tional Reform ของอดีต นรม.อิบรอฮีม อัลญะอ์ฟะรี 6) Iraqi National Accord หรือ Wataniyah coalition ของอดีต นรม.อียาด อลาวี 7) Iraqi Front for National Dialogue ของอดีต นรม.ศอลิห์ อัลมุลลัค 8) Fatah Alliance แนวร่วมพรรคการเมืองชาวอาหรับชีอะฮ์ ที่มีพรรค Badr Organization ของนายฮาดี อัลอิมรี เป็นแกนนำ 9) Kurdistan Democratic Party (KDP) ของประธานาธิบดีมัสฮูด บาร์ซานีของรัฐบาลเขตปกครองตนเองเคอร์ดิสถาน (Kurdistan Regional Government-KRG) ในภาคเหนือของอิรัก และ 10) National Wisdom Movement ของนายอัมมาร อัลสะกิม นักการศาสนาชาวอาหรับชีอะฮ์ และประธานสภาอิสลามสูงของอิรัก

เศรษฐกิจ รัฐบาลอิรักมีนโยบายปฏิรูปเพื่อส่งเสริมระบบเศรษฐกิจเสรีมาตั้งแต่สมัยอดีตประธานาธิบดีฮุเซน แต่ภาคเศรษฐกิจส่วนใหญ่ยังคงอยู่ภายใต้การดำเนินการของรัฐ อีกทั้งต้องพึ่งพาภาคอุตสาหกรรมน้ำมันเป็นหลัก โดยเป็นแหล่งที่มาของรายได้ภาครัฐถึง 95% ขณะที่การส่งออกน้ำมันดิบเป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศกว่า 80% ด้วยเหตุนี้รัฐบาลอิรักจึงมีนโยบายกำหนดเป้าหมายการเป็นผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่ของโลกในอนาคต และเริ่มให้บริษัทน้ำมันต่างชาติเข้าร่วมลงทุนในโครงการพัฒนาและผลิตน้ำมันในประเทศนับตั้งแต่ปี 2552 ทั้งนี้ รายงาน Iraq's Energy Outlook ของทบวงการพลังงานระหว่างประเทศ (IEA) ซึ่งเผยแพร่เมื่อ ต.ค. 2555 ระบุว่าภาคพลังงานของอิรักมีส่วนในการสนับสนุนการเติบโตของอุปทานน้ำมันในตลาดโลกมาตลอดหลายทศวรรษ โดย IEA คาดการณ์ว่าอิรักจะเป็นผู้ส่งออกน้ำมันหลักของตลาดในภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะจีน และจะเป็นผู้ส่งออกน้ำมันรายใหญ่อันดับ 2 ของโลก ภายในปี 2573 และการผลิตน้ำมันของอิรักจะเพิ่มขึ้นถึงวันละ 8 ล้านบาร์เรล ภายในปี 2578 จากเมื่อปี 2555 อยู่ที่วันละ 3 ล้านบาร์เรล

ทรัพยากรธรรมชาติสำคัญ ได้แก่ น้ำมันดิบซึ่งมีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้วประมาณ 148,800 ล้านบาร์เรล (อันดับ 5 ของโลก) กำลังการผลิตวันละ 4.88 ล้านบาร์เรล และส่งออกวันละ 3.6 ล้านบาร์เรล โดยอิรักเป็นผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่อันดับ 2 ของกลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมัน (OPEC) รองจากซาอุดีอาระเบีย

(ข้อมูลเมื่อ ส.ค. 2562 ของ S&P Global Platts ซึ่งเป็นบริษัทวิจัยอุตสาหกรรมพลังงานของสหรัฐฯ) ก๊าซธรรมชาติซึ่งมีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้ว 3.158 ล้านล้านลูกบาศก์เมตร กำลังการผลิตวันละ 1,300 ล้านลูกบาศก์เมตร แต่เป็นการผลิตเพื่อใช้ภายในประเทศทั้งหมด (ข้อมูลเมื่อปี 2561 ของ FGE ซึ่งเป็นบริษัทผู้ให้คำปรึกษาด้านพลังงานของสหราชอาณาจักร) นอกจากนี้ ยังมีแรฟอสเฟต และกำมะถัน

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : ดินารอิรัก (Iraqi Dinar-IQD)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : ประมาณ 1,187.45 ดินารอิรัก : 1 ดอลลาร์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 39.29 ดินารอิรัก : 1 บาท (ต.ค. 2562)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) : 224,460 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2562 ของ IMF)

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 3.4%

ดุลบัญชีเดินสะพัด : ขาดดุล 7,786 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อัตราเงินเฟ้อ : - 0.3%

รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี : 18,030 ดอลลาร์สหรัฐ

ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ : 64,719 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2561 ของ IMF)

แรงงาน : 10,075,714 คน (ประมาณการปี 2561 ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ)

อัตราการว่างงาน : 7.9%

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : เกินดุล 41,505 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เมื่อปี 2561 ขององค์การการค้าโลก)

มูลค่าการส่งออก : 89,355 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าส่งออก : ปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม รวมถึงน้ำมัน (94.3%) และสินค้าอุตสาหกรรมและการเกษตรอื่น ๆ (5.7%) อาทิ อัญมณีโลหะมีค่า อะลูมิเนียม ทองแดง หนังกว หนังกะดืบ ขนสัตว์ ผลไม้ ถั่ว

ประเทศส่งออกสินค้าสำคัญ : จีน อินเดีย เกาหลีใต้ สหรัฐฯ อิตาลี กรีซ เนเธอร์แลนด์ ไต้หวัน สเปน และสิงคโปร์

มูลค่าการนำเข้า : 47,850 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้านำเข้า : ผลิตภัณฑ์การเกษตรและอื่น ๆ (42.7%) อาทิ แป้งสาลี ธัญพืช ข้าว น้ำตาลทราย เวชภัณฑ์

สินค้านำเข้า (41%) อาทิ รถยนต์ เครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า หม้อแปลงไฟฟ้า ท่อและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากเหล็ก ก๊าซและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม นอกเหนือจากน้ำมัน (16.3%)

ประเทศนำเข้าสินค้าสำคัญ : ตุรกี จีน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เกาหลีใต้ สหภาพยุโรป (EU) สหรัฐฯ

การทหาร สหรัฐฯ ปฏิรูปและปรับโครงสร้างกองทัพอิรักขนาดใหญ่ หลังการโค่นล้มอดีตประธานาธิบดีซัดดัม ฮุเซน เมื่อปี 2546 อย่างไรก็ตาม การที่กลุ่ม Islamic State (IS) บุกยึดครองพื้นที่ต่าง ๆ ในอิรักตั้งแต่ มิ.ย. 2557 มีปัจจัยส่วนหนึ่งมาจากความอ่อนแอของกองทัพอิรัก และทำให้รัฐบาลอิรักต้องขอรับการสนับสนุนด้านการทหารเพื่อปราบปรามกลุ่ม IS จากประชาคมโลก เฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐฯ ซึ่งเป็นแกนนำพันธมิตรนานาชาติ ในการปราบปรามกลุ่ม IS ส่งกองกำลังจำนวนหนึ่งเข้าไปเป็นที่ปรึกษาทางทหารและฝึกกองกำลังรัฐบาลอิรัก

มาตั้งแต่ 15 มิ.ย. 2557 (ปัจจุบันมีกองกำลังสหรัฐฯ ในอิรักประมาณ 5,000 คน) อีกทั้งร่วมมือกับหลายประเทศ สนับสนุนปฏิบัติการทางอากาศโจมตีกลุ่ม IS ในอิรักมาตั้งแต่ 7 ส.ค. 2557 จนประสบความสำเร็จในการปราบปราม กลุ่ม IS ออกไปจากอิรักเมื่อ ๓.ค. 2560 ปัจจุบันกองทัพอิรักอยู่ภายใต้กำกับของกระทรวงกลาโหม ประกอบด้วย 3 เหล่าทัพ ได้แก่ ทบ. ทร. และ ทอ. กองบัญชาการกองทัพตั้งอยู่ที่แบกแดด งบประมาณทางทหารเมื่อปี 2561 อยู่ที่ 17,259 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (7.47% ของ GDP) ประธานาธิบดีอิรักเป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุดโดยตำแหน่ง แต่เป็นตำแหน่งเชิงสัญลักษณ์ เนื่องจากอำนาจสั่งการจริงอยู่ที่ประธานเสนาธิการร่วม

- ทบ. จัดตั้งขึ้นใหม่เมื่อ 7 ส.ค. 2546 เรียกว่า New Iraqi Army และเคยมีกำลังพลประจำการ มากกว่า 190,000 นาย แต่ต้องสูญเสียกำลังพลจากการสู้รบกับกลุ่ม IS มาตั้งแต่ปี 2557 โดยเมื่อปี 2561 มีกำลังพลประมาณ 54,000 นาย ทบ.เป็นกองกำลังหลักในการต่อต้านการก่อความไม่สงบภายในประเทศป้องกันแนวชายแดน รักษาความมั่นคงในเมืองและที่ตั้งทางทหาร คุ่มครองท่อส่งน้ำมัน รวมทั้งเป็นกำลังหลักในการปราบปรามกลุ่ม IS ยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ รถถังหลัก (MBT) รุ่น M1A1 Abrams ประมาณ 100 คัน รุ่น T-72 มากกว่า 168 คัน รุ่น T-55 ประมาณ 50 คัน และรุ่น T-90S จำนวน 75 คัน ยานยนต์ลาดตระเวนหุ้มเกราะ (RECCE) รุ่นต่าง ๆ จำนวน 453 คัน ยานยนต์หุ้มเกราะอเนกประสงค์ (IFV) รุ่นต่าง ๆ จำนวน 240 คัน รถสายพานลำเลียงหุ้มเกราะ (APC) รุ่นต่าง ๆ มากกว่า 2,092 คัน ยานยนต์หุ้มเกราะกู้ภัย (ARV) รุ่นต่าง ๆ มากกว่า 222 คัน ปืนใหญ่อัตตาจร (SP) ขนาดต่าง ๆ มากกว่า 72 กระบอก ปืนใหญ่ลากจูง (TOWED) ขนาดต่าง ๆ มากกว่า 60 กระบอก เครื่องยิงจรวดหลายลำกล้องขนาดและรุ่นต่าง ๆ มากกว่า 3 กระบอก เครื่องยิงลูกระเบิด (MOR) ขนาดและรุ่นต่าง ๆ มากกว่า 950 เครื่อง อาวุธปล่อยนำวิถีต่อต้านรถถัง (MSL) แบบ MANPATs รุ่น 9K135 Komet อาวุธปล่อยแบบอากาศสู่พื้น (ASM) รุ่น 9K114 Shturm รุ่น AR-1 และรุ่น Ingwe (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) เฮลิคอปเตอร์แบบโจมตี (ATK) รุ่น Mi-28NE จำนวน 11 เครื่อง รุ่น Mi-28UB จำนวน 4 เครื่อง และรุ่น Mi-35M Hind จำนวน 13 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์แบบอเนกประสงค์ (MRH) รุ่น SA342 Gazelle มากกว่า 4 เครื่อง รุ่น Bell IA407 จำนวน 17 เครื่อง รุ่น HI135M จำนวน 23 เครื่อง และรุ่น Mi-17 Hip มากกว่า 19 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์แบบลำเลียง (TPT) รุ่น Bell 205 จำนวน 16 เครื่อง รุ่น Bell 206B3 จำนวน 10 เครื่อง รุ่น Bell T407 มากกว่า 18 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์แบบตรวจการณ์ (ISR) รุ่น OH-58C จำนวน 10 เครื่อง นอกจากนี้ยังมีอากาศยานไร้คนขับสำหรับภารกิจโจมตีและสอดแนมรุ่น CH-4 (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน)

- ทร. เดิมใช้ชื่อว่า กกล.ป้องกันชายฝั่ง (Iraqi Coastal Defense Force-ICDF) แต่เปลี่ยนชื่อเป็น ทร. อย่างเป็นทางการเมื่อ 12 ม.ค. 2548 ภารกิจหลัก คือ การปกป้องน่านน้ำ แนวชายฝั่ง และทรัพยากรทางทะเล เฉพาะอย่างยิ่งการปราบปรามการลักลอบขนน้ำมันและอาวุธเถื่อน ปัจจุบันมีกำลังพล 3,000 นาย ในจำนวนนี้ ยังไม่รวมนาวิกโยธินจำนวน 1,000 นาย มีฐานทัพเรือสำคัญเพียงแห่งเดียวตั้งอยู่ที่เมือง Um Qasr ทางภาคใต้ ขณะที่กองบัญชาการ ทร. ตั้งอยู่ที่ Camp Victory ในแบกแดด โดย ทร. มีแผนสร้างฐานทัพเรือขนาดใหญ่แห่งใหม่ที่ท่าเรือ Al Faw ในเมืองบัตเราะฮ์ทางภาคใต้ และย้ายกองบัญชาการไปฐานทัพเรือแห่งใหม่ ยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ เรือตรวจการณ์นอกชายฝั่ง (PCO) ชั้น Al Basrah จำนวน 2 ลำ เรือตรวจการณ์ใกล้ชายฝั่ง (PCC) ชั้น Fateh จำนวน 4 ลำ เรือตรวจการณ์ (PB) ชั้น Swiftships 35 จำนวน 12 ลำ ชั้น Predator จำนวน 5 ลำ และชั้น Al Faw จำนวน 3 ลำ เรือ เรือเร็วตรวจการณ์ลำน้ำ (PBR) ชั้น Type-200 จำนวน 2 ลำ และชั้น Type-2010 จำนวน 4 ลำ

- ทอ. จัดตั้งขึ้นใหม่เมื่อปี 2547 และยังคงได้รับการฟื้นฟูให้กลับมาเข้มแข็ง โดยพึ่งพาความช่วยเหลือด้านการฝึกอบรมและยุทธโศปกรณ์ส่วนใหญ่จากสหรัฐฯ เนื่องจากเครื่องบินของอิรักจำนวนมากถูกทำลายในช่วงสงครามอิรักเมื่อปี 2546 ปัจจุบัน ทอ. มีกำลังพลประมาณ 4,000 นาย ในจำนวนนี้ยังไม่รวมกองกำลังป้องกันภัยทางอากาศ (Air Defense Command) ประมาณ 3,000 นาย โดย ทอ. มีแผนจะเพิ่มกำลังพลเป็น 18,000 นาย และจัดหาอากาศยานมาประจำการให้ได้ 550 เครื่อง จากเดิมที่มีประมาณ 327 เครื่อง เฉพาะอย่างยิ่งหลังจากกลุ่ม IS บุกยึดพื้นที่ต่าง ๆ ในอิรักเมื่อปี 2557 ทำให้อิรักต้องเร่งจัดหาอากาศยานมาประจำการเพิ่มเพื่อสนับสนุนปฏิบัติการปราบปรามกลุ่ม IS ภารกิจหลักของ ทอ. คือ การลาดตระเวนและการขนส่งทางอากาศ เพื่อสนับสนุนปฏิบัติการของ ทบ. อากาศยานที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องบินขับไล่และโจมตีภาคพื้นดิน (FGA) รุ่น F-16C จำนวน 18 เครื่อง และรุ่น F-16D จำนวน 3 เครื่อง เครื่องบินโจมตี (ATK) รุ่น L-159 จำนวน 10 เครื่อง รุ่น L-159T1 จำนวน 1 เครื่อง รุ่น Su-25/Su-25K/Su-25UBK มากกว่า 19 เครื่อง เครื่องบินตรวจการณ์และลาดตระเวน (ISR) รุ่น AC-208B จำนวน 2 เครื่อง รุ่น SB7L-360 จำนวน 2 เครื่อง และรุ่น Beech 350ER จำนวน 6 เครื่อง เครื่องบินลำเลียง (TPT) รุ่น C-130E จำนวน 3 เครื่อง รุ่น C-130J-30 จำนวน 6 เครื่อง และรุ่น An-32B จำนวน 6 เครื่อง รุ่น Beech 350 จำนวน 1 เครื่อง รุ่น Cessna 208B จำนวน 5 เครื่อง และรุ่น Cessna 172 จำนวน 8 เครื่อง อาวุธปล่อยแบบอากาศสู่พื้น (ASM) รุ่น AGM-114 Hellfire อาวุธปล่อยแบบอากาศสู่อากาศ (AAM) รุ่น AIM-9L รุ่น AIM-9M และระเบิดนำวิถีด้วยเลเซอร์ รุ่น GBU-12 Paveway II (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน)

นอกจากนี้ยังมีกองกำลังสำคัญอื่น ๆ ได้แก่

- กองกำลังปฏิบัติการพิเศษ (Iraqi Special Operation Force) ในกำกับของสำนักต่อต้านการก่อการร้ายขึ้นตรงต่อ นรม. มีกำลังพลที่มีทั้งชุดนี้และชีอะฮ์ประมาณ 18,000 นาย ได้รับการฝึกอย่างดี มีอาวุธทันสมัย ทำหน้าที่กวาดล้างและจับกุมกลุ่มก่อการร้ายในอิรัก

- กองกำลังติดอาวุธ Popular Mobilisation Forces (PMF) หรือ Al-Hashd Al-Sha'abi ตั้งขึ้นเมื่อปี 2557 อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของสำนักงาน นรม. มีสถานะเทียบเท่ากับ Iraqi Special Operation Force และได้รับการสนับสนุนจากอิหร่าน กำลังพลประมาณ 100,000 นาย เป็นกองกำลังที่รวบรวมกลุ่มติดอาวุธในอิรักประมาณ 40 กลุ่ม เพื่อร่วมกับกองกำลังรัฐบาลต่อสู้กับกลุ่ม IS โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มติดอาวุธชาวชีอะฮ์และชาวเคิร์ด ที่เหลือเป็นกลุ่มติดอาวุธชาวซุนนี คริสต์ และชาวยะซีดี (ชนกลุ่มน้อยทางเหนือของอิรัก)

- กองกำลัง Peshmerga (แนวร่วมกล้าตาย) ของรัฐบาลเขตปกครองตนเองเคอร์ดิสถาน (Kurdistan Regional Government-KRG) ในภาคเหนือของอิรัก กำลังพลประมาณ 300,000 นาย

- กองกำลังรักษาความปลอดภัยภายในประเทศ กำลังพลประมาณ 36,000 คน และกองกำลังป้องกันชายแดนกำลังพลประมาณ 9,000 คน อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของกระทรวงมหาดไทย

ปัญหาด้านความมั่นคง

ปัญหาการก่อการร้ายจากกลุ่ม IS ซึ่งเป็นกลุ่มติดอาวุธชาวอาหรับซุนนีหัวรุนแรง ที่ต่อต้านรัฐบาลอิรักซึ่งเป็นชาวอาหรับชีอะฮ์ เป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญของอิรักมาตั้งแต่ปี 2554 เนื่องจากความสามารถในการป้องกันตนเองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศของอิรักไม่เข้มแข็ง โดยเฉพาะ

อิรักยังไม่สามารถป้องกันน่านฟ้าของตนเองได้ (คาดว่าอย่างน้อยจนถึงปี 2563) หลังจากสหรัฐฯ ถอนกองกำลังทั้งหมดออกจากอิรักเมื่อสิ้นปี 2554 ประกอบกับการทุจริตภายในกองทัพที่มีมาตั้งแต่รัฐบาลสมัย นรม. นูรี อัลมาลิกี ส่งผลให้กองทัพอิรักอ่อนแอจนไม่สามารถรับมือกับกลุ่ม IS ซึ่งรุกเข้ายึดครองพื้นที่ต่าง ๆ ในอิรักตั้งแต่ มิ.ย. 2557 ทำให้รัฐบาลอิรักต้องขอรับความช่วยเหลือทางทหารจากหลายฝ่ายทั้งจากกองกำลังติดอาวุธชาวซีเรีย และชาวเคิร์ดในอิรัก และจากนานาชาติ โดยเฉพาะสหรัฐฯ และพันธมิตรประเทศตะวันตกอื่น ๆ ซึ่งสนับสนุนปฏิบัติการโจมตีทางอากาศ รวมถึงอิหร่านที่ส่งกองกำลัง Qods Force ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของกองกำลังพิทักษ์การปฏิวัติอิสลาม (Islamic Revolutionary Guard Corps-IRGC) ของอิหร่าน จำนวนหนึ่งเข้าไปร่วมรบและฝึกทหารให้กองทัพอิรักและกองกำลังติดอาวุธชาวซีเรียในอิรัก

การที่รัฐบาลอิรักได้รับการสนับสนุนทางทหารจากหลายฝ่าย ส่งผลให้รัฐบาลอิรักสามารถยึดเมืองหลายแห่งในอิรักที่ตกอยู่ในการครอบครองของกลุ่ม IS กลับคืนมาได้ทั้งหมดเมื่อ ธ.ค. 2560 และเข้าร่วมในปฏิบัติการของสหรัฐฯ ในการไล่ล่านายอับดุล อับดุลคาดี ผู้นำกลุ่ม IS ซึ่งหนีไปหลบซ่อนในพื้นที่ทางภาคตะวันออกของซีเรียติดชายแดนทางภาคตะวันตกของอิรัก (เป็นจุดยุทธศาสตร์ที่กลุ่ม IS ใช้เป็นเส้นทางส่งกำลังและอาวุธระหว่างฐานที่มั่นในอิรักกับซีเรีย) หลังจาก IS สูญเสียฐานที่มั่นในอิรัก ทั้งนี้ สหรัฐฯ ใช้ปฏิบัติการโจมตีหลบซ่อนของนายอับดุลคาดี บริเวณหมู่บ้าน Barisha ในจังหวัดอิดลิบ (Idlib) ทางตะวันตกเฉียงเหนือของซีเรียติดชายแดนทางใต้ของตุรกี โดยนายอับดุลคาดีซึ่งสวมเสื้อติดระเบิด ทำการจุดชนวนระเบิดฆ่าตัวตายเมื่อ 27 ต.ค. 2562 เสียชีวิตพร้อมกับบุตรที่มีอายุไม่เกิน 12 ปีอีก 2 คน

แม้ว่านายอับดุลคาดีเสียชีวิตแล้ว และกลุ่ม IS จะสูญเสียฐานที่มั่นในอิรักและซีเรีย แต่กลุ่ม IS ยังเป็นภัยคุกคามสำคัญของอิรักและของโลกอยู่ โดยเมื่อห้วงปี 2561 กลุ่ม IS อ้างเป็นผู้ก่อเหตุโจมตีในอิรักด้วยระเบิดรถยนต์และอื่น ๆ ในพื้นที่ทางภาคตะวันตก ภาคเหนือ และภาคกลางของอิรักอย่างต่อเนื่อง รวมจำนวนมากถึง 1,767 ครั้ง โดยเป้าหมายโจมตีส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่หน่วยงานความมั่นคงและพลเรือน ขณะเดียวกันกลุ่ม IS ยังก่อเหตุความไม่สงบอื่น ๆ ในอิรักอยู่เป็นระยะ เช่น การลอบวางเพลิงพื้นที่เพาะปลูกข้าวสาลีของเกษตรกรในจังหวัดทางภาคเหนือ ทั้งนี้ หน่วยงานความมั่นคงของอิรักคาดการณ์ว่า ปัจจุบันมี sleeper cells ของกลุ่ม IS หลบซ่อนและแฝงตัวอยู่ในพื้นที่ทางภาคตะวันตก (ส่วนใหญ่เป็นทะเลทรายซึ่งปฏิบัติการทางทหารภาคพื้นดินเข้าไปไม่ถึง) และภาคเหนือของอิรัก ประมาณ 1,000 คน จากเดิมที่เคยมีนักรบและสมาชิกกลุ่ม IS เคลื่อนไหวในอิรักและซีเรีย รวม 20,000-30,000 คน

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ABEDA, AFESD, AMF, CAEU, CICA, FAO, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICRM, IDA, IDB, IFAD, IFC, IFRC, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IPU, ISO, ITSO, ITU, LAS, MIGA, NAM, OAPEC, OIC, OPCW, OPEC, PCA, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO นอกจากนี้ ยังเป็นผู้สังเกตการณ์ของ WTO

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความสนใจกับการค้นคว้าวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยรัฐบาลให้งบประมาณสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพและการวางแผนสร้างขีดความสามารถของประเทศในหลายด้านพร้อมกัน สถาบันที่ให้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของอิรักมีหลายแห่ง แต่ผลจากสงครามทำให้ขาดแคลน

งบประมาณในการฟื้นฟูสถาบันวิจัยของอิรักซึ่งส่วนใหญ่เป็นสถาบันวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์

การขนส่งและโทรคมนาคม ท่าอากาศยาน 102 แห่ง ใช้งานได้ดีประมาณ 21 แห่ง โดยมีท่าอากาศยานนานาชาติสำคัญ ได้แก่ Baghdad International Airport แบกแดด Najaf International Airport เมืองนะญาฟ (ทางภาคกลางตอนล่างห่างจากแบกแดดประมาณ 160 กม.) Basrah International Airport เมืองบัสเราะฮ์ (ทางภาคใต้) Erbil International Airport เมืองเออร์บิล (ทางภาคเหนือ) ท่าเรือสำคัญส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในภาคใต้ ได้แก่ ท่าเรือ Al Basrah ท่าเรือ Khwaraz Zubayr ท่าเรือ Um Qasr และท่าเรือ Al Faw (ที่เมืองบัสเราะฮ์อยู่ระหว่างก่อสร้าง) เส้นทางคมนาคม ถนนระยะทาง 59,623 กม. เส้นทางรถไฟระยะทาง 2,272 กม. (ประมาณการปี 2560) ท่อส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมระยะทาง 10,437 กม. (ประมาณการปี 2556) การโทรคมนาคม : โทรศัพท์พื้นฐานให้บริการประมาณ 2.705 ล้านเลขหมาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ประมาณ 3.646 ล้านเลขหมาย จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 49.36% ของจำนวนประชากรทั้งหมด 39.31 ล้านคน (ประมาณการปี 2561 ของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ) รหัสประเทศสำหรับโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ +964 รหัสอินเทอร์เน็ต .iq

การเดินทาง สายการบินของไทยไม่มีเที่ยวบินตรง กรุงเทพฯ-แบกแดด ขณะที่สายการบินอิรักก็ไม่มีเที่ยวบินตรงมาไทย แต่สามารถใช้บริการของสายการบินอื่นแทน เช่น Qatar Airways ของกาตาร์ (ระยะเวลาการบิน 11 ชม. 55 นาที รวมเวลาแวะพักที่โดฮา กาตาร์) Emirates ของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (ระยะเวลาการบิน 11 ชม. 55 นาที รวมเวลาแวะพักที่ดูไบ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์) Gulf Air ของบาห์เรน (ระยะเวลาการบิน 18 ชม. รวมเวลาแวะพักที่มานามา บาห์เรน) นักท่องเที่ยวไทยเดินทางเข้าอิรักต้องขอรับการตรวจลงตราหนังสือเดินทาง

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1) สถานการณ์ทางการเมืองจากการชุมนุมประท้วงของชาวอิรักในแบกแดดและจังหวัดทางภาคใต้ของอิรัก เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานรัฐบาล ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำที่นำไปสู่ปัญหาการว่างงานสูงถึงร้อยละ 7.9 และการฟื้นฟูระบบสาธารณสุขที่สำคัญของรัฐบาลอิรัก เฉพาะอย่างยิ่งน้ำประปาและไฟฟ้าที่ได้รับผลกระทบจากสงครามปราบปรามกลุ่ม IS เป็นไปด้วยความล่าช้า จนเกิดปัญหาไฟฟ้ามืดและขาดแคลนน้ำอุปโภคและบริโภค โดยการชุมนุมประท้วงดังกล่าวเกิดขึ้นเป็นระยะนับตั้งแต่ ก.ค. 2561 และปัจจุบันการชุมนุมยกระดับไปเป็นการเรียกร้องให้ นรม.อาดีลของอิรักประกาศยุบสภาและให้มีการจัดการเลือกตั้งใหม่ ทั้งนี้ การชุมนุมประท้วงในแบกแดด และจังหวัดทางภาคใต้เมื่อห้วง ต.ค. 2562 ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตการใช้กำลังสลายการชุมนุมรวมอย่างน้อย 110 คน และบาดเจ็บมากกว่า 6,000 คน

2) วิฤตความมั่นคงจากกลุ่มก่อการร้าย โดยเฉพาะกลุ่ม IS ที่ยังสมาชิกหลงเหลือในอิรัก อาจแสวงประโยชน์จากความวุ่นวายทางการเมืองและความไร้เสถียรภาพของรัฐบาล ที่มีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มการเมืองชาวอาหรับชีอะฮ์ ชาวอาหรับซุนนี และชาวเคิร์ดซึ่งยังดำรงอยู่และยังไม่ได้รับการแก้ไข เฉพาะอย่างยิ่งหากความขัดแย้งดังกล่าวนำไปสู่การเผชิญหน้าทางทหารจนขยายตัวไปเป็นสงครามกลางเมือง จะยิ่งเป็นโอกาสให้กลุ่ม IS ในอิรักกลับมาฟื้นตัวขึ้นใหม่ หรือเกิดกลุ่มหัวรุนแรงกลุ่มใหม่เลียนแบบกลุ่ม IS ซึ่งจะทำให้อิรักต้องเผชิญภัยคุกคามการก่อการร้ายภายในประเทศอีกครั้ง

ความสัมพันธ์ไทย-อิรัก

ไทยและอิรักสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตเมื่อ 24 พ.ค. 2499 ต่อมาระหว่างสงครามสหรัฐอเมริกา-ญี่ปุ่น อิรักปิดทำการ สอท.อิรักในกรุงเทพฯ ขณะที่เจ้าหน้าที่ สอท.ไทย ณ แบกแดด อพยพจากอิรักเมื่อ มี.ค. 2546 และจัดตั้งสำนักงานชั่วคราวในอัมมาน จอร์แดน โดยยังมีเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นดูแลอาคาร สอท. ในแบกแดด ปัจจุบันไทยเปิด สอท. ณ อัมมาน มีเขตอาณาครอบคลุมอิรัก ส่วนอิรักยังไม่เปิดทำการ สอท. ในกรุงเทพฯ ทั้งนี้ สอท.อิรัก ที่มีเขตอาณาครอบคลุมไทยคือ สอท.อิรัก ณ กัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย

ด้านการค้า ทั้งสองฝ่ายจัดตั้งคณะกรรมการการค้าร่วมด้านการค้า (Joint Trade Committee-JTC) มาตั้งแต่ปี 2527 โดยอิรักเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งแรกและครั้งที่ 2 แบกแดด เมื่อปี 2531 และปี 2543 ตามลำดับ ส่วนไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งที่ 3 เมื่อปี 2545 แต่หลังจากเกิดสงครามในอิรัก ตั้งแต่ปี 2546 และการสู้รบกับกลุ่ม IS ในอิรักระหว่างปี 2556-2558 ส่งผลให้การจัดการประชุม JTC ไทย-อิรัก หยุดชะงักไป จนกระทั่งสถานการณ์ในอิรักเริ่มคลี่คลายเมื่อห้วงปี 2559 ทั้งสองฝ่ายจึงจัดการประชุม JTC ครั้งที่ 4 ที่ไทย ระหว่าง 28-29 พ.ค. 2559 โดยมีผู้แทนระดับ รมว.กระทรวงที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของแต่ละฝ่ายเป็นประธานร่วม (ฝ่ายไทย คือ รมว.กระทรวงพาณิชย์ ฝ่ายอิรัก คือ รมว.กระทรวงการค้า) ทั้งนี้ ก่อนช่วงสงคราม อิรักเป็นตลาดสำคัญในตะวันออกกลางแห่งหนึ่งของไทย โดยในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2556 อิรักเป็นตลาดส่งออกข้าวอันดับ 1 ของไทย จนกระทั่งเมื่อ ส.ค. 2556 อิรักตรวจพบว่าไทยส่งมอบข้าวคุณภาพต่ำกว่าที่ตกลงในสัญญา จึงระงับสัญญาประมูลข้าวจากไทย ประกอบกับเกิดสถานการณ์ความวุ่นวายภายในประเทศ นับตั้งแต่ปลายปี 2556 และการที่อิรักต้องสู้รบกับกลุ่ม IS นับตั้งแต่กลางปี 2557 ส่งผลให้ปริมาณการส่งออกข้าวไทยไปอิรักในห้วงปี 2557-2558 ลดลงเหลือเพียงปีละ 7 แสนตัน จากเดิมที่เคยส่งออกปีละ 8-9 แสนตัน

ในห้วงปี 2558-2559 ผู้ส่งออกข้าวไทยไม่สามารถชนะการประมูลขายข้าวให้รัฐบาลอิรัก เนื่องจากรัฐบาลอิรักยังไม่มั่นใจคุณภาพข้าวไทย โดยที่ผ่านมามีไทยพยายามฟื้นฟูความเชื่อมั่นในคุณภาพข้าวไทย อาทิ การเชิญ รมว.พาณิชย์ของอิรักเข้าร่วมงาน Thailand Rice Convention 2017 (TRC 2017) ที่ไทยจัดขึ้น ระหว่าง 28-30 พ.ค. 2560 และการที่สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยและสำนักมาตรฐานกระทรวงพาณิชย์ของไทย ให้การรับรองว่าจะควบคุมดูแลคุณภาพข้าวที่จะส่งออกไปอิรักอย่างเคร่งครัด ส่งผลให้ในปี 2562 รัฐบาลอิรัก เริ่มกลับมานำเข้าจากข้าวไทย โดยมีหน่วยงาน Grain Board ภายใต้การควบคุมของกระทรวงพาณิชย์อิรัก รับผิดชอบการทำสัญญาประมูลเพื่อนำข้าวจากประเทศต่าง ๆ รวมทั้งไทย โดยช่วงครึ่งปีแรกของปี 2562 อิรัก นำเข้าข้าวจากไทยประมาณ 4-5 หมื่นตัน

การค้าไทย-อิรัก ปี 2561 มีมูลค่า 223.86 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (7,211.07 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับเมื่อปี 2560 ที่มีมูลค่า 208.07 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (7,037.64 ล้านบาท) โดยปี 2561 ไทยส่งออกมูลค่า 182.55 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (5,853.12 ล้านบาท) และนำเข้ามูลค่า 41.31 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (1,357.95 ล้านบาท) ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า 141.23 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (4,495.17 ล้านบาท) สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ข้าว ผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องซักผ้าและเครื่องซักแห้ง เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว เครื่องปรับอากาศ และส่วนประกอบ กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล ตู้เย็น

คู่แข่งและส่วนประกอบ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป สินค้าที่ไทยนำเข้า ส่วนใหญ่เป็นน้ำมันดิบ รองลงมา คือ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ และผลิตภัณฑ์สิ่งทออื่น ๆ แต่มูลค่านำเข้ายังน้อย

ด้านการท่องเที่ยวเมื่อปี 2561 มีชาวอิรักเดินทางมาไทยรวมทั้งสิ้น 4,735 คน ในจำนวนนี้เป็นชาวอิรักที่ขอรับการตรวจลงตราเพื่อท่องเที่ยวจำนวน 4,173 คน ติดต่อกับประกอบธุรกิจจำนวน 376 คน และปัจจุบันมีชาวไทยพำนักในอิรักประมาณ 130 คน ส่วนใหญ่เป็นแรงงานสตรีในธุรกิจสปาที่เมืองเออร์บิล และเมือง Dohuk ในเขตปกครองตนเองชาวเคิร์ดทางภาคเหนือของอิรัก ที่เหลือเป็นวิศวกรประจำทำอากาศยานที่เมืองนะญาฟ ทางภาคกลางตอนล่างของอิรัก และนักศึกษา ทั้งนี้ ยังไม่ปรากฏรายงานว่าชาวไทยได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากเหตุการณ์รุนแรงในอิรัก

ข้อตกลงสำคัญระหว่างไทยกับอิรัก คือ ความตกลงว่าด้วยการค้าไทย-อิรัก ลงนามเมื่อปี 2527 ที่กรุงเทพฯ และมีความตกลงที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาจัดทำ ได้แก่ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยของอิรัก-ไทย ค้างอยู่ตั้งแต่ปี 2545 ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านวัฒนธรรมและวิทยาศาสตร์ระหว่างอิรัก-ไทย ค้างอยู่ตั้งแต่ปี 2545 และความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างไทยกับอิรัก ค้างอยู่ตั้งแต่ปี 2542

นายอาดีล อับดุล มะห์ดี
(Adel Abdul Mahdi)

ตำแหน่ง	นรม.อิรัก
เกิด	1 ม.ค. 2485 (อายุ 78 ปี/ปี 2563) ที่แบกแดด เป็นบุตรชายของอดีตนักการศาสนาชาวชีอะฮ์ ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีในห้วงที่อิรักปกครองด้วยระบอบกษัตริย์ ก่อนการปฏิวัติโค่นล้มระบอบกษัตริย์และเปลี่ยนเป็นระบอบสาธารณรัฐในปี 2501
ศาสนา	อิสลาม (ชีอะฮ์)
การศึกษา	- มัธยมศึกษาตอนปลายจาก Baghdad College ในแบกแดด - ปี 2506 ปริญญาตรีเศรษฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยแบกแดด

- ปี 2513 ปริญญาโทรัฐศาสตร์ จาก the International Institute of Public Administration ในปารีส ฝรั่งเศส
- ปี 2515 ปริญญาโทเศรษฐศาสตร์การเมือง จาก University of Poitiers ฝรั่งเศส

สถานภาพทางครอบครัว สมรสแล้ว มีบุตร 4 คน

ประวัติการทำงาน

- หลังจากสำเร็จการศึกษาจาก University of Poitiers ในฝรั่งเศส เข้าทำงานที่ศูนย์วิจัยด้านเศรษฐกิจของ University of Poitiers จากนั้นเข้าทำงานในสถาบัน the French Institute for Islamic Studies ซึ่งเป็นสถาบันวิชาการในฝรั่งเศส ก่อนจะเดินทางไปทำงานในสถาบันเพื่อการพัฒนาอาหรับที่ซีเรียและที่เลบานอน ระหว่างปี 2516 - ปี 2525
- เคยทำงานในสำนักงานนิตยสารภาษาฝรั่งเศสและอาหรับหลายฉบับ

ประวัติทางการเมือง

- ปี 2510 - เข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรค Iraqi Communist Party (ICP) แต่ไม่ปรากฏบทบาททางการเมืองมากนัก
- ปี 2512 - ปี 2524 - เริ่มมีบทบาทในการเป็นนักเคลื่อนไหวทางการเมือง จนถูกรัฐบาลอิรัก (ในขณะนั้น) จับกุมและคุมขังหลายครั้ง กระทั่งถูกเพิกถอนหนังสือเดินทางและเนรเทศออกนอกประเทศ จึงตัดสินใจหลบหนีออกจากอิรัก โดยลี้ภัยอยู่ในฝรั่งเศส
 - ในห้วงที่พำนักในฝรั่งเศส ได้ตอบรับแนวคิดการปฏิวัติอิสลามของอิหม่ามโคมัยนี นักการศาสนาชีอะฮ์ชาวอิหร่านที่ได้รับความเคารพอย่างสูงและลี้ภัยอยู่ในฝรั่งเศส โดยนายอาดิลพยายามรวบรวมบุคคลที่เป็นอดีตสมาชิกพรรค ICP ฝ่าย ICP-Central Leadership ซึ่งต่อต้านรัฐบาลอิรักรวมถึงชาวอิหร่าน เพื่อร่วมมือกันเผยแพร่แนวคิดการปฏิวัติอิสลาม
- ปี 2525 - เข้าร่วมเป็นสมาชิกสภาสูงสุดเพื่อการปฏิวัติอิสลามอิรัก (Supreme Council for the Islamic Revolution in Iraq) ซึ่งจัดตั้งขึ้นที่อิหร่าน โดยเป็นการรวมตัวของสมาชิกพรรคการเมืองฝ่ายค้านรวมถึงบุคคลที่ต่อต้านรัฐบาลอดีตประธานาธิบดีซัดดัม ฮุเซน และลี้ภัยอยู่ในอิหร่าน หรือประเทศต่าง ๆ
- ปี 2546 - เดินทางกลับอิรัก หลังจากสหรัฐฯ บุกโจมตีอิรักเพื่อโค่นล้มอดีตประธานาธิบดีซัดดัม ได้สำเร็จ และมีการจัดตั้งสภาถ่ายโอนอำนาจแห่งชาติ
- ปี 2547-ปี 2548 - เริ่มปรากฏบทบาททางการเมือง โดยได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง รวบรวมกระทรวงการคลังภายใต้สภาถ่ายโอนอำนาจแห่งชาติที่นำโดย นรม.อียาด อลาวี
- ปี 2549-ปี 2554 - ส.ส. ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกของอิรัก ได้รับการเสนอชื่อจากกลุ่มการเมือง United Iraqi Alliance ของชาวอาหรับชีอะฮ์ให้ดำรงตำแหน่ง นรม.อิรัก โดยแข่งขัน

กับนายอิบรอฮีม อัลญะอ์พะรี แต่แพ็คเกจการลงมติของรัฐสภา และยังคงได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.ในการเลือกตั้งครั้งต่อ ๆ มาของอิรัก โดยได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งรองประธานาธิบดีอิรักอีกครั้ง กระทั่งตัดสินใจลาออกจากตำแหน่งรองประธานาธิบดีเมื่อ 31 พ.ค. 2554

- ปี 2557-ปี 2559 - ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง รมว.กระทรวงน้ำมัน ในรัฐบาล นรม.ฮัยดร์ อัลอะบาดี
- ปี 2561 - ได้รับมอบหมายจากประธานาธิบดีบรัฮัม อะห์มัด คอลิห์ ให้ทำหน้าที่จัดตั้งรัฐบาลเมื่อ 2 ต.ค. 2561
- 25 ต.ค. 2561 - เข้ารับตำแหน่ง นรม.อิรักคนใหม่แทน นรม.อะบาดี อย่างเป็นทางการ

ข้อมูลอื่น ๆ ที่น่าสนใจ

- เป็นนักการเมืองชาวอาหรับชีอะฮ์ที่ไม่สังกัดพรรคหรือกลุ่มการเมือง โดยปรากฏรายงานซึ่งอ้างว่านายอาดีลมีความสัมพันธ์ที่ดีทั้งกับอิหร่าน สหรัฐฯ และชาวเคิร์ดในอิรัก
- ขณะดำรงตำแหน่งรองประธานาธิบดีอิรัก เคยถูกลอบสังหารด้วยการวางระเบิดใต้เก้าอี้ระหว่างเข้าร่วมงานของกระทรวงโยธาธิการ เมื่อ ก.พ. 2550 โดยได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย
- สนใจการปลูกพืชสวน ปศุสัตว์ และประมง โดยเคยประสบความสำเร็จในการทดลองเลี้ยงปลาในกระชังในแม่น้ำ หลังจากมีโอกาสเข้าร่วมโครงการบรรยายและให้ความรู้ด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรอิรัก
- เริ่มเขียนบทบรรณาธิการรายวันให้กับหนังสือพิมพ์ภาษาอาหรับ Al-Adala ของกลุ่มการเมืองชาวอาหรับชีอะฮ์ในอิรัก ตั้งแต่ปี 2554
- มีบัญชี Facebook ทหาร (ภาษาอาหรับ) : @Adil.Abd.Al.Mahdi1 โดยมีผู้ติดตาม 951,332 คน
- บัญชี Instagram ทหาร (ภาษาอาหรับ) : adilabdalmahdi1 โดยมีผู้ติดตาม 37,500 คน

คณะรัฐมนตรีอิรัก

ประธานาธิบดี	Barham Ahmed Salih
รองประธานาธิบดี	Ayad Allawi
รองประธานาธิบดี	Nuri al-Maliki
รองประธานาธิบดี	Usama al-Nujayfi
ประธานรัฐสภา	Mohammed Rikan Hadeed al-Halbousi
นรม.	Adel Abdul Mahdi

ร.มว.กระทรวงเกษตร	Saleh al-Hassani
ร.มว.กระทรวงการสื่อสาร	Naim al-Rubaye
ร.มว.กระทรวงการเคหะและการก่อสร้าง	Bangin Rekani
ร.มว.กระทรวงวัฒนธรรม การท่องเที่ยว และโบราณคดี	Abd al-Amir al-Hamadani
ร.มว.กระทรวงการย้ายถิ่นฐานและผู้อพยพ	Nawfal Baha Musa
ร.มว.กระทรวงการไฟฟ้า	Luay al-Khatteeb
ร.มว.กระทรวงการคลัง	Fuad Hussein
ร.มว.กระทรวงการต่างประเทศ	Mohammed Ali al-Hakeem
ร.มว.กระทรวงสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	Alaa al-Alwani
ร.มว.กระทรวงการอุดมศึกษาและการวิจัยวิทยาศาสตร์	Qusay al-Suhayl
ร.มว.กระทรวงอุตสาหกรรมและแร่ธาตุ	Saleh Abdullah Jabouri
ร.มว.กระทรวงแรงงานและกิจการสังคม	Bassem al-Rubaye
ร.มว.กระทรวงน้ำมัน	Thamir Ghadhban
ร.มว.กระทรวงการวางแผน	Nuri Natiq al-Dulaymi
ร.มว.กระทรวงพาณิชย์	Mohammed Hashim
ร.มว.กระทรวงคมนาคม	Abdullah Luaibi
ร.มว.กระทรวงทรัพยากรน้ำ	Jamal al-Adili
ร.มว.กระทรวงเยาวชนและกีฬา	Ahmad al-Ubaydi
ร.มว.กระทรวงการย้ายถิ่น	Nawfal Moussa
ร.มว.กระทรวงศึกษาธิการ	-อยู่ระหว่างการลงมติรับรองจากรัฐสภา-
ร.มว.กระทรวงกลาโหม	-รัฐสภาไม่ลงมติรับรองมาตั้งแต่ปี 2561-
ร.มว.กระทรวงมหาดไทย	-รัฐสภาไม่ลงมติรับรองมาตั้งแต่ปี 2561-